

SUSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebueta

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPRESSA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, 1ERS
TELÈFONS
Redacció, 723 - Imprempta, 3.293

ANY IX NUM. 2.561

BARCELONA, DIVENDRES 8 DE MARS DE 1912

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

Ont es el bon camí?

Tots estem d'acord. Y al dir tots se sobre-entén, naturalment, els que estimem per damunt de tota altra la nostra gent y la nostra terra. Avui, per mala ventura, ens trobem en una de les més fortes depressions que ha tingut el sentiment nacionalista d'ençà que començà el renovell de l'amor a les coses catalanes, retornades per aquest amor a la dignitat que havien perdut en aquells segles d'endormiscament de l'ànima catalana.

Y tots estem d'acord també respecte d'un altre punt: la necessitat d'ompendre ràpidament una vigorosa tasca nacionalista per a sortir l'actual devalada, per aconseguir la part més bona d'una cura ondulant, amb un pròxim ascens corresponent al descens d'ara, no's converteixi en una curva parabòlica, o sigui la caiguda indefinida, sense aturador, sense esperança de retorn a millors dies.

Però, de quina mena ha de ser aquesta tasca? Per quins camins l'hem d'ompendre? Aquest és problema que han d'aturar-se a meditar tots els homes que's preocupen de l'avenir de les coses catalanes. Perquè, y cal tenir la sinceritat de dir-ho, això no és tant fàcil com alguns semblen creure-ho. Més encara s'enganyarien molt els que pensessin que aquest és un problema solament polític, que tant sols té una determinada política pot resoldre. Recordem que'l ml ve precisament d'una depressió en el sentiment nacionalista; y si quan el sentiment nacionalista troba eavalat n'hi ha prou cridant Catalunya!; però que la gent vibri y formi y bui de la manera deguda, fora fer-se una vana il·lusió figurar-se que pugui arribar a una cosa semblant per més que's multipliquessin els crits y les estridències.

El moviment polític tenia una llarga preparació que no la fan precisament els polítics. Són els pensadors, els líders, els artistes de tota mena que la fan. Aquests l'ensenien a través dels seus idees y els sentiments, llevat de les futures aplicacions polítiques. El polític no la més que donar l'impuls a lo que ja estava en les consciències. És com en el treball de la terra. La llavor treballa misteriosament una temporada en l'obscuritat y al silenci. Després surten els talls a la llum y arriba a l'últim l'horra de seguir les seues. En els moviments nacionals, el polític és qui sega, bat y ensaca. En el mateix moviment catalanista ne tenim bon exemple. D'ont ha sortit el catalanisme si no és d'aquell moviment literari que s'inicià a Catalunya amb la tardorosa entrada del romanticisme a la nostra terra. D'aquelles imprecisions florissques a Petip V, que avui ens fan riure tant, n'ha vingut tota la revulsió política del nostre poble. L'Arca catalana de don Víctor Balaguer, es la rel d'ont ha eixit al

cap de temps aquesta bella espiga de la Mancomunitat catalana. La restauració dels Jocs Florals té'l seu coronament en la fogueira de la Solidaritat, romàntica de fons y de forma com les causes remotes d'ont procedia.

Y es de notar com l'escat del moviment solidari, que fou el punt culminant de la curva que venia ascendint, amb petits alts y baixos, de mitjans de la passada centuria, coincideix amb la decadència del moviment literari del qual fou suprema florida. En plena Solidaritat, es quan la nostra gent se desinteressa de l'art y la literatura, fills directes dels jocs florals, fins en les seves últimes manifestacions més o menys realistes. De manera que, en la depressió nacionalista d'ara, ademés de les causes polítiques que pugim haver-hi ajudada a produir, hi hem de buscar una altra raó més fonda. Y aquesta raó és que la sembrada feta durant la darrera meitat del segle XIX ja ha donat tots els fruits que podia donar. Hem d'anar per una altra de nova.

Y en realitat aquesta nova sembrada ja s'està fent. Ja fa temps que s'està fent. D'uns quants anys en aqua a part, silenciosament, quietament, s'està operant una profunda transformació en el nostre art y en la nostra literatura. Apart de les manifestacions del naturalisme y el realisme de procedència francesa, per damunt del parnassisme y preciosisme vinguts a darrera hora, el nostre art y la nostra literatura van prenent un sentit de sa y normal humanisme, que ve a ser per nosaltres com una mena de renaixement clàssic, aquell renaixement que ha mancat a la nostra cultura, per haver coincidit el seu esparidament del fogar de Itàlia amb la devalada de la nacionalitat. Gitem no més dos noms com exemple: en Maragall, sobre tot en la darrera part de sa obra, y en Clarà.

D'aquí, d'aquesta nova font d'idealitat que s'ha obert en l'ànima catalana, ha de veure una llarg terme una altra revulsió del sentiment nacionalista. Y aquesta no serà romàntica en el seu fons y en la seva forma. No tant violenta com l'anterior, però més ferma y més equilibrada, ella pot dur Catalunya a l'assoliment, a l'avenir gloriós que li somnia els seus bons fills. Però, però que aquesta sembrada pugui donar els fruits que se n'esperen, es necessari que els polítics catalans donguin a l'obra dels nostres artistes y líders y pensadors tota l'afició y tota la protecció que massa sovint li neguen. Pensa que la política és una resultat d'aquella obra, que tots els grans moviments polítics, tant els nacionals com els socials, han estat sempre precedits per un llarg període de fecunda producció artística y literària. Y són els únics que han produït fruit.

ECOS

ELS NOSTRES pares no concebrien un negre més que fent de criat. Tenia d'esser jove, dirse «Panchito» y haver vingut a esser possible, portat per ells mateixos—d'Amèrica, perquè un negre d'Àfrica o de qualsevol altra part del món, ja ho era de negre, però's corria'l perill de que tingués masses llavis, una carnadura exagerada o no parlés castellà, essent-li impossible dir: «Diga, mi amo», que es lo que tenia de dir tot negre. Però ara sigui perquè ja no se fa propaganda a favor dels negres, o perquè estem a casa nostra y no hi ha por de que'ns fassin en res la competència, hi ha hagut, respecte als negres, com una mena de manumissió general. No hem arribat com a França, a tenir un diputat negre, encara que per aquí hem fruit d'un arcaic mulet, ni els nostres setmanaris satírics, pinien encara a les dones agnollades davant d'un «Don Juan», negre. Aquí, d'element decoratiu, passen a element còmic, gràfic, ballant en els music-halls «danzones» y «calle-walks», dedicantse algun que altre a fer música amb flautes ingenues y primitius instruments de corda, que tenien el mateix candor que les escenes tendres y sentimentals de «La Cabaña de Tom». Més tard, invadiren els sports violents y a cops de puny en la boxa y a cops de peu en el futbol, demostrant que la rassa negra havia adquirit una educació perfectament moderna. Els negres, foren companys dels nostres sportsmen.

Però aquesta invasió dels negres en els escenaris, era encara massa violenta. Posats en calçotets o amb un cinturó de castells, recordaven massa encara als negres de les estampes y de les comèdies. Com un negre feia un bon paper en els escenaris estava vist, però allò, els cops de puny, en el període de teatral dels negres, com en el dels realistes, no eren més que estridències. Tenia de venir el període constructiu, l'interiorització del negre en el teatre, fins la modificació del teatre per la gent de color y com se veu que tots els períodes constructius són cosa de poc temps y poc treballs, ha arribat ja, encara que ara per ara no hagi passat del Teatre Espanyol.

El negre imperialista's diu, com es la seva obligació, «Panchito», «Panchito» Fernández. Ahir va debutar a l'Espanyol amb el gran Galeotto. La seva companyia es blanca, però ell es negre. Que don Josep Elguerray no havia previst aquest cas y que per lo tant «Don Julián», el marit «castellà» podia estar tranquil amb el seu honor? Això és una observació veritablement irreflexiva. Ja hem quedat en que això representa l'iniciació d'un període constructiu y ja se sab que aquests períodes tenen la virtut d'eliminar totes les diferències, per grosses que siguin com les de Catalunya y Castella y les d'un blanc y un negre. Y si això sembla massa arbitrari, diguin: no era negre y ben negre Otero, aquell negre de Venècia, estimat fàcilment per Desdèmona, meravella de gentillesa y de rosor? «Panchito» Fernández, representa, doncs, ademés d'el gran Galeotto, la meitat de la rassa humana davant de l'amor.

Be prou que devien presentar totes aquestes coses en Valle Inclán y en Benavente, quan decidiren que «Panchito» Fernández, deixés l'esclava condició de «groom» d'un casino de Madrid, per llançar-se a la llibertat de l'art, que com no tenia ja fronteres, ja no té colors. Alguns líders barcelonins, s'han convertit en nunci de l'art de «Panchito» Fernández, y ja que ell, vol posar, com a homenatge a Guimerà y a Catalunya, el «Mar y cel», fent de «Saïd», un escriptor, encara no il·lustre, traductor «Libertad», don Rusiñol, per que'l «Panchito», ho sigui de nom y de fet, per que'l Paralel ne vagi ple y de mica en mica, el novell actor, vagi tenint un repertori amb el qual pugui oferir notes de color ben personals.

TEATRE DE CATALUNYA

Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans

L'abonament obert en aquest teatre a dotze dissabtes d'estrena, està resultant un veritable èxit. Ahir a la tarda quedaven abonats ja totes les lloges de platè, moltes ja totes les lloges de primer, moltes ja totes les lloges de segon y moltes ja totes les lloges de tercer. Això fa preveure que'l teatre estarà ben ple, sobre tot si's té en compte que entre les famílies abonades n'hi ha de tant distingides com les següents:

Comde de Lavern, Moncal y Nogué (R.), Miquel Rossich, Dalmat Oliveras, viuda de Alexandre Pons, Josep Tarruella, Joan Llibre, viuda de Inglada, Francesc Cantarrell, Josep Roig y Bergadà, Lluís Milán, Joan Galobart, viuda Sanz Solma, Santiago Morfà, Francesc Mathieu, Pere Armengol, Josep Aguiló, J. M. Capella Raventós, Josep Soldevila, Josep Roghi, Artur Sanjaia, Josep Balús, Josep Poch, Josep Sorribes, Santiago Guern, Lluís Ma Anegón, Carles Pirozzini, Ramon Rovira, Agud Valls y Vicens, etc, etc.

Aquest abonament començarà demà, dissabte, amb l'estrena de l'Idi de tres actes y en prosa, «L'Estiu de Sant Martí», original de l'eminent dibuixant poeta Apletes Mestres. Per la deguda presentació d'aquesta obra, s'estrenaran tres decoracions pintades expressament per la mateixa pels escenògrafs senyors Vidal, Giménez Solà y Aymer.

FILLS DE F. MAS SARDÀ

Negociem els cupons dels Deutes Interior y Amortizable a per 100; veuient primer de abril pròxim.

RUSSIA Y POLONIA

La qüestió de Chelm

Estava plantejada d'anys enrera la qüestió de Chelm, y apassionava fortament a polonesos y russos. Quina qüestió ve a ser aquesta? Chelm es un tros de terra polonesa que afronta amb Rússia. Y, alegant raons hipòcrites, els governants russos se proposaven arrancar del conjunt de la Polònia russa y ferne un govern o província de l'Imperi.

Aquest procediment de combatre a una nació arrancant-li llengues de territori, hodie de carn viva de la pàtria, s'ha aplicat també a Finlàndia. Lo que's projectava amb la terra polonesa de Chelm, s'ha aplicat igualment amb la terra finlandesa del sud de Viborg.

Però el projecte relatiu a Chelm ha fracassat. El dia 28 de febrer, la Duma el modificà essencialment. Per 150 vots contra 103, els diputats russos rebujaren l'article segons el qual els districtes de la nova província havien de formar part del relatiu de Polònia. Els vots en pro van ser de tres dretes. Lo més significatiu es que'l govern ho va fer cap indicació contrària al resultat de la votació. Un telegrama del «The Times» afegeia:

«Els debats d'avui demostraren que la Duma y el govern estan disposats a adoptar una política de conciliació respecte als polonesos. «Hi ha motius per creure que'l maleix sobirà desitja cordialment veure regnar l'harmonia entre tots els súbdits de l'Imperi».

Millore que fos així. Però no s'ha d'oblidar que la política de conciliació polono-russa s'ha intentat diverses vegades, y que sempre ha fracassat per un retorn del despotisme czarista. Y això que a Polònia són nombrosos els patriotes que desitgen una intel·ligència amb Petersburg a base de concessions autonòmiques. El Partit Nacional Polonès, que es el més fort dels partits polonesos, ha estat sovint en tractes amb els governs russos. Mai ha obtingut, emperò, més que desenganyos.

A l'encarregada Kokovisov de la presidència del Consell de ministres, entrà pel mateix camí del seu antecessor Stolypin. Es que després ha sentit ganes de recular? La seva actitud en la qüestió de Chelm dona motiu per sospitar-ho. Si fos veritat que Kokovisov vol seguir una política nova, liberal y respectuosa dels drets d'homies y pobles, caldria que ho provés ben aviat en la qüestió finlandesa. Stolypin destruï l'autonomia de Finlàndia. Li restaurà Kokovisov? No creiem que la resposta afirmativa tingui gaires probabilitats d'èxit. Però això seria necessari que la política russa es objecte d'una liberalització forsa més intensa que la que Kokovisov representa.

A. R. y V.

Per Cà la Ciutat se diu...

Que'l pronomi Pich ja n'ha fet una de les seves.

Shavien de proveir cinc vagants de Foment y Furore don al senyor Pich, president de la Comissió, els cinc voluntaris firmats en blanc per que's entregués a altres tants regidors als quals correspongués per torn omplir drets vagants.

Y el president de la Comissió, sense encomanar-se ni a Déu ni al diable, se trocà per ell els cinc voluntaris, repartint-los entre altres tants omplir o protegir.

Dixit que'n diu gastar educació y delicadesa, molt més tenint en compte que segons el torn un ell no li tocap cap volunt.

Si no fos en Pich, deia un dels regidors que s'han quedat a la lluna de Valencia, n'hi ha prou amb lo fet per retirar-li tot tracte personal. Però es en Pich, y que's sab el que fa fer culles?

Per cert, que'l més entusiasmats estan amb la gesta del venjador dels desastres de Cavite y Santiago, són els seus correligionaris senyors Serrallera y Fabre, els quals no s'eston de dir que si el pronomi no torna els voluntaris que segons costum y pacte interiors pertanyien a altres regidors, no presidirà mai més la Comissió.

Però Pich! Com ho farà sense presidència? Duen que'l disquet que li ha ocasionat la seva barrabassada, l'ha emmagatzem.

No hi ha mal que per bé no vingui, perquè, realment, li sobra carn an en Pich. O com algun altre diu, solament hi ha carn.

Que'l com deia preveure en contra d'ell el gran pronomi, ja que'l dimicres no comparegué a presidir la sessió de Foment.

Ateneu DEMOCRACIA del Districte VII

Demà, dissabte, a les deu de la nit, desenrotllarà en aquest local la seva conferència sobre

LA NOSTRA ACCIÓ POLÍTICA
nostre company
DON XAVIER GAMBÚS

D'OBREIRISME Als caixistes tipògrafs de Barcelona

Professionals: En vista de les crítiques circumstancials perquè està travessant l'Ofici me dirigim a tots aquells que durant molts anys han conreut de bona fe l'art de Gutenberg, dedicant-hi totes les llurs energies y intel·ligència per a son millorament.

Els amos d'impremta celebraren un Congrés, ont s'acordaren grans projectes que, si s'arriben a realitzar, enlairaran l'Ofici al lloc que li pertoca essent com es el capdavanter dels demés. Ells s'han constituït en societat y s'han unit per aconseguir llur objectiu. Serà per a bé de l'Ofici? Jo crec que sí.

Per lo tant, nosaltres tenim que posar-hi alguna cosa de nostra banda. Se'ns convidà a l'associació, convocantnos per al diumenge vinent a l'assamblea de constitució que se celebrará al carrer de Tallers, 22, segon; acudim-hi tots com un sol home a formar una Societat de veritat, no una Societat de camarilles, ont se discuteix de política y ideals, sinó una Societat que's dediqui exclusivament al millorament de l'Ofici, expulsant, si necessari fos, als que pertanyen a la Societat solament per llurs interessos particulars, ocasionant vagues sense motiu per poder enfilar-se a un lloc alt, que si tinguessin d'aconseguir-lo per llurs mèrits professionals, mai l'aconseguirien.

Empré, cal fer justícia: si aitals coses succeïssin, no'n tenen ells la culpa, la major part la tenim els indifereents o desenganyats que'ns deixem obrar a llur albir y hem permès que'ns formessin caixistes. Tenim que acudim-hi per evitar que aitals coses se reproduïssin, procurant que la Junta sols se encarregui de lo administratiu y que per cada assumpte que's presenti se nomeni una comissió especial que no siguin sempre els mateixos els individus que la componen y tenint en compte que siguin persones de prestigi entre'ls companys. Així el treball no fora tan pesat, essent tota responsabilitat en cas d'alguns fracàs.

Tenim que parlar clar: Se que no hi ha comiansa en alguns individus que pertanyen a la Comissió que'ns convidà, però no hi ha res: hi hem d'acudir encara més, per impedir que siguin ells els que'ns representin y ens portin a nous fracassos, com sempre ha succeït. Per a conduir a una Societat al millorament de l'Ofici no's necessiten oracions que'ns enguignin discursos; lo que's necessita es bona fe y voluntat, no audaces ni posats, com alguns creuen, perquè la gosadia sense l'intel·ligència, de res serveix ni la volen.

Tenim d'anar-hi per fer un darrer esforç, els desenganyats, els indifereents, els que en aitals temps lluitarem y aconseguim quelcom, quan menys ens fessin respectar y menys haurien haurien d'acudir davant de l'amo ni de l'encarregat. De lo contrari, si no agem a lluitar no tenim altre remei que conformarnos amb lo que l'atreveïment d'aquests ens maní y bincar l'espina davant d'ells y perdre lo únic que'ns resta, als que encara la conservem: la dignitat.

El dia dels patrons demanem entrar en negociacions amb els altres, se dirigiran a l'entitat que'ns representi, siguin molts o pocs els seus membres, y els seran els que ens faran lleis y el que no estigui del seu costat se veurà atropellat dintre del treball y tal vegada aconseguirien ferlo despendre per l'amo encara que compleixi la seva obligació, perquè alguns amos no volen atendre més que a lo que'ls diuen els seus regidors.

El que aquestes paraules us endressa es un desenganyat per partida doble, perquè n'està dels amos y dels treballadors; així es que no aspira a cap entortaxat, ja que per dues vegades n'ha portat, y de general, y se'ls ha arrencat per a esser soldat del rengle.

Desitjantvos salut y prosperitat us dona comiat.

ANDREU SIMO

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

Els subscriptors que desitgin recullir personalment el tercer volum del passat semestre — la novela den Pous y Pagès «La vida y la mort den Jordi Franginals» — poden fer-ho en les nostres oficines durant aquests dies, de les onze del matí a la una del mitgdia y de les quatre de la tarde a les nou del vespre.

Han comensat a expedir-se els volums per a'ls subscriptors de fóra de Barcelona. En quatre o cinc dies quedaran tots enviats.

HOMENATGE A L'ORFEO CATALA

La Comissió encarregada de l'Homenatge a l'Orfeo Català y a son mestre en Lluís Millet, ha visitat el taller den Juli Vallmitjana, havent quedat molt satisfeta de l'obra d'art que l'eminent escultor en Josep Llimona ha realitzat en les medalles que s'han d'ofereir als coristes de l'Orfeo. Aquesta entrega, que's farà amb gran solemnitat, se verificarà segurament el dia 17 del corrent.

Notes politiques

Miting al Vendrell

Com ja anunciarem, el dil·luns passat se celebrà al Vendrell un gran miting en commemoració de l'assalt dels carlins a la vila. L'acte's celebrà en l'espai saló d'actes del Centre Industrial, que estava ple a vessar a l'arribar en automòbils, els oradors de Barcelona, que foren rebuts amb una estrepitosa salva d'aplaudiments.

Presidí el miting el senyor Pau Solas, president del Centre Republicà Autonomista. El exregidor Jaume Romeu, el president de la Joventut F. N. R. Joan Ferrer, y el popular tinent d'alcalde Josep Vidal, pronunciaren fogosos parlaments d'atac als ideals reaccionaris y d'enaltiment de l'esperit lliberal vendrellenc. El delegat de la Joventut F. N. R. de Barcelona, Andreu Nif, feu una catírica apologia dels ideis republicans, atacant violentament al partit carlí, per al qual sostingué no devien regir els principis sagrats de la tolerancia.

En Joan Esteve, també de la Joventut de Barcelona, pronuncià una bella peroració, abundant en les manifestacions dels anteriors y fent una raonada y entusiàstica defensa dels principis de Llibertat, República y Federació.

L'Il·lustre secretari del Consell de l'U. F. N. R., don Francisco Layret, combaté, en un magnífic parlament, les doctrines conservadores y reaccionaries; estudià, magistralment, l'influència del carlisme en el desenvolupament econòmic d'Espanya, per lo qual se li atribuïa a l'acusació més formidable de tots els espanyols. Estudià després l'obra nefasta dels governs monríquies, acabant amb la clàssica crítica de l'obra antiliberal del govern den Canalejas. Exposà admirablement l'obra a fer a Espanya pels partits lliberals y la solució que ofereix el instaurament de la forma republicana.

El senyor Layret, com els demés oradors, fou fortament ovacionat amb entusiasme delectant.

L'endemà tingué lloc a la platja de Comarag, un banquet de germanor, en el qual regnà la més franca cordialitat y el més fervent entusiasme pels nostres ideis.

En Cambó diputat

A les deu d'ahir matí se constituï en una de les sales del Palau de Justicia la Junta provincial del Cens electoral a l'objecte d'eleccionar l'escrutini general de les eleccions celebrades el prop-passat diumenge al districte de Castellterçol y fer la corresponent proclamació.

L'escrutini general ha donat el següent resultat: Cambó, 4.321 vots; Gaspar, 232; Amat, 79; Pau Iglesias, 22; Salillas, 1; Bastardas, 1; Lluís de Llanza, 1; Pere Corominas, 1; Junyent, 1; Estebeñell, 1; en blanc, 84; nuls, procedent de Taradell, 1.

En virtut de l'escrutini ha sigut proclamat diputat a Corts per Castellterçol, don Francisco Cambó.

El senyor Gimeno

S'anuncia que diumenge anirà el ministre d'Instrucció pública, don Amali Gimeno, a Terrassa, a inaugurar la sala de màquines Pratt. Hi haurà un «dunch» a la Casa Consistorial, repartid de premis al Teatre Principal y discurs inaugural del catòlicatí senyor Vacaarres, y gran dinar al Circol Egarense.

Si hi ha temps, se visitarà l'estany den Guaitar y la masia de Casa Amat, propietat del diputat senyor Sala.

DEL PAIS DELS TARONGERS

LA FRONTERA

Atrevessant aquells erms desolats de la terra extremenya, la terra trista vestida de matolls verd-fosc, dajepeda sa y enllà pel rocam emmagatz, llis, com el dors monstruós d'un paquiderm, la vista cansada del passatger se distrau amb l'elegant joguina del vapor blanquíssim que la xamaneia de la tocomora lliena a glops tempestuosos o sobrepesos y exesos en una fúria nevada y cumular com la cía opulenta d'un cavall blanc que gropa...

Talment diries que l'inquiet vapor té l'estímul d'un esperit joguiner d'infant, quan dansa, embolcallat per vels tempestuosos que volen, damunt les males rigides y obscures cobertes la tibiota rosada que les deixonda. El vapor, destruintse vòstropament, s'hi acosta y rastreja estremeït en el pter d'una bessa, tapa casament la nuca dels branquillons dels arcos, com un vel de núvia, y s'eleva y se para y s'estenna, quan la carícia tenue fa d'admirar l'ànima oculta dels metalls solars...

Altres vegades, arran d'una tempesta, hi creixen uns arbres torturats y asectes, pobres de fullam y de branca, que contemplen la marxa rabent del carril any y any sense immutarse. Quan el vapor es ensonda, prenen aspectes tristes de follia, com una testa monstruosa d'una boja despenjada y vella. Y entre'l sotraguet del convol, llavors, sembla com si s'aduin xarxes d'esgla y de païra. Cada arbre reté, brues moments, aquelles albes cabelleres que poc a poc s'apaguen.

El paisatge desolador s'estén fins a un horitzó llunyà y boirós que amaga l'aspecte ríat de la terra portuguesa. Ni un aucell, ni un home, distric el brutal primitivisme d'aquells erms aixuts de l'empoltrada terra espanyola. Aquesta carretera de ferro Madrid, Cáceres y Portugal, es l'espècie més trist y depriment que pot contemplar un home llevant, ple'l seu cor y els seus ulls, de les magnífiques de color mediterrànies. La cobdícia de l'enginyer que tressà la línia ferria, desviava aquesta, fínicament, dels camps pobles castellans o extremenys quan els llurs municipis no obrien les arques comunals a la rapacitat de l'avençador constructor del ferrocarril. Per això les estacions són horres lluny de pobles, acurament així l'agredie miserable de pobles desventurats regió espanyola, regió retardada més de doscents anys en la marxa de la civilització, vella de la vall cèlebre de les Balcas, de vida migalga de cosines y aspectes regressius, amb els seus habitants vestits de velluts y colorats, parlant un llenguatge espanyol, com el mirandés de l'alt-ondria regió britànica. Y es aquí, al cor d'aquesta rassa castellana y extremenya, ont s'hi guarda la fantasia amb l'aura d'opulent de vida actual que representa la hegemonia primària del patriciat es

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON
Y TELEGRAF

Madrid, 7 de 10 matí a 9 nit

La premsa de Madrid

La "Gaceta"

Entre altres assumptes publicats: Decrets d'Estat i Guerra ja transmesos, en els quals hi figura l'ascens a capità de primera de don Mariano Fábregas, destinant-lo a la Asunción i els de Guerra disposant que l'intendent don Angel Escobar cessi en el càrrec d'intendent militar de la quarta regió i passi a situació de reserva i que'l substitueixi don Josep de Zumárraga y Rengel. Nomenant el tribunal per les oposicions a quinze places d'auxiliar de les seccions provincials d'Instrucció pública.

Dictant regles per seguir la campanya contra la llogosa i aprovant el pressupost per a diversos gusos de la Direcció general d'Agricultura, Mines i Montes.

"La Mañana"

Aquest periòdic diu: Per el resum del debat d'hir en el Congrés, que'l comte de Romanones s'ha lligat des de ara per sempre i tota la vida a la persona, a la política i a la submissió del senyor Canalejas.

"El País"

Publica una correspondència del seu corresponsal a Barcelona, relativa al triomf del Cambó, que acaba amb aquestes línies: En Cambó començarà la nova època de la seva política amb una campanya en favor de la Mancomunitat catalana i aquesta campanya estarà feta a plena satisfacció del senyor Canalejas que va prometre posarse al costat del senyor Prat de la Riba i del seu projecte.

L'idea d'un triomf polític en l'assumpció de la Mancomunitat ha sigut el mòbil principal que ha induït al senyor Cambó a deixar la seva comunicació oficial amb el país, els polítics i els governants, per lliurar-se a noves aventures trepitant vells principis vestint les galles del modernisme conservador.

"El Imparcial"

Diu en l'article de fons que la campanya que s'ha fet contra'l senyor Gasset és obra del senyor Maura, que vol governar des de l'oposició.

Recorda que motivà la caiguda del senyor Maura i que després parà de les relacions del senyor Canalejas amb els mèdics.

Diu que si el senyor Maura és qui ha decidit la composició del Gabinet liberal, seria més senzill reformar la Constitució.

"El Liberal"

Comenta els debats d'aquests dies a les Cambres i troba que la conducta del senyor Gasset ha sigut noble i lleal.

Declara que no s'atreveix a profetitzar les conseqüències de la jornada d'hir en el Parlament perquè les bones coses que's produeixen en les Cambres, lo mateix desapareixen en llamps que's desfan en pluj.

El Congrés de Mutualitat

Al Congrés internacional de mutualitat que se reunirà a Madrid en el mes de maig hi concorreran França, Bèlgica, Itàlia i altres nacions.

La sessió inaugural del Congrés serà presidida pel rei.

Consell al Palau

S'ha encarregat de l'organització l'Associació de previsors del períviciu.

El Consell de ministres

El Consell de ministres que'l rei ha presidit ha durat una mica més d'una hora, començant tard per ocupacions del monarca.

Els tres temes que han constituït la relació d'afers entre'l rei i els ministres han sigut: la qüestió internacional, la vaga anglesa i els debats parlamentaris.

El president, en son discurs, ha exposat concisament tot lo que've passant en els assumptes de més importància actualitat, tant fora com dins d'Espanya i els ministres d'Estat i Foment han completat, en qüestió a les seves departaments se refereixen, les explicacions del senyor Canalejas.

Per més que'l rei no'l hi havia exigint, el senyor Gasset ha donat al monarca informes concisos de la situació política i parlamentària en la qüestió de les carreteres.

Al Consell no hi ha concorregut el general Luque per l'estat del seu fill.

Després del Consell el rei ha firmat diversos decrets de Guerra i Marina.

Tot això és lo que's després de la reunió presidida pel president ha fet de la reunió presidida pel rei.

Estat d'una vaga

Sentimenciu.—Avui ha vingut a conferenciar amb el governador una comissió de vaguistes de les mines de San Salvador, comunicant-li l'acord de cessar de la seva petició de despesa a l'encarregat i tornar al treball amb la condició de que s'admetin els obrers i que no hi hagin en la successió represalies.

El governador ha comunicat l'acord dels vaguistes al director de les mines qui encara no ha contestat.

Les negociacions franco-espanyoles

Parlant de les negociacions franco-espanyoles, el senyor Canalejas ha dit que la reunió celebrada ahir per la comissió mixta fou molt útil.

Respecte de la qüestió de la línia telefònica, ha dit que s'ha solucionat per un acord vivendé, com tenen que solucionar-se totes les coses que afecten al Marroc, fins que arribem al conveni definitiu.

A les onze del matí s'han reunit en el ministeri d'Estat els individus que componen la comissió franco-espanyola per continuar l'estudi dels assumptes en ella encomanats.

Un dels comissionats espanyols, amb qui hem tingut ocasió de parlar després de l'entrevista d'aquest matí, ens ha dit que la comissió porta molt avançats els treballs.

El punt de major dificultat, ha dit, fou resolt en l'entrevista d'hir.

En la d'avui i en les poques que tinguem, ja hem d'ocupar de detalls complementaris.

Peticions obreres

Valencia.—Els obrers tipògrafs han sol·licitat dels patrons la jornada de vuit hores, la paga setmanal i fer festa únicament els divendres i el primer de maig.

Demanen, a més, augment de salari per les desigualtats i mermades.

Els que se'n van

Don Agustí Luque, fill del ministre de la Guerra, i tinent coronel d'infanteria, ha mort a la una de la tarda.

De la vaga anglesa

Noves del Ferrol

Ferrol.—Els contractistes de carbó estan molt preocupats per l'escassetat del mateix. Aquests dies s'esperaven d'Anglaterra diversos vapors amb dita mercaderia.

Se dubta que's dipositi fiant puguin suministrar el suficient carbó als barcos estrangers que entren en aquest port a buscar mineral per seguir el seu viatge.

El preu per tonelada ha augmentat en 50 pessetes.

En els tallers de l'arsenal se creu que no hi haurà que tancar per ara, perquè hi ha als magatzems grans quantitats de carbó.

Noves de Castelló

Castelló.—Desde ahir s'han sospès tots els embarcos de taronja per tots els ports de Anglaterra, que son els principals consumidors.

Queden alguns vapors carregats per a diversos punts del continent europeu, que les importen desde fa molt temps.

L'abundancia de la collita i l'haver madurat massa aviat la fruita agraven el conflicte.

El periòdic "El Clamor" opina que l'únic medi de resoldre'l conflicte serà que'l Govern rebaxi transitoriament les tarifes de ferrocarrils i tots els impostos i arbitris locals per a que la taronja pugui ser menjada en totes les poblacions d'Espanya.

Lo que diu en Canalejas

El senyor Canalejas s'ha ocupat davant dels periodistes de l'estat de la vaga anglesa.

Els telegrams que reb el Govern semblen que revelen alguna esperansa, però son tan lacònics i tan escassos que no permeten formar exacte judici de la situació.

Els després dels corresponents son contradictoris.

Lo cert és que'l conflicte persisteix i que comença la repercussió a tot arreu, inclosa a Madrid.

El carbó ha començat ja aquí a adonar els preus i la fabrica de paper de Tàuria, que proveeix en alguns periòdics diaris de Madrid, ha tingut de parar els seus treballs.

En algun temps no hi ha por de que cessin les publicacions dels periòdics, perquè hi ha bastanta reserva de paper, però si persistís l'actual situació, podria acabar el stock.

L'empresa minera de Puertollano diu que pot exportar 90 vagons diaris de carbó, però això és si se li faciliten medis de transport.

Avuiquins els dats exactes de la producció nacional, resulta que nosaltres podem produir i produim el 63-30 per 100 de lo que consumim.

El resté've, salvo petites quantitats que ens envia Alemanya i Bèlgica, d'Anglaterra. Itàlia'veu compromesa en la Tripolitania si la vaga anglesa persisteix.

Nosaltres necessitem, entre altres coses, assegurar el nostre servei de vapors amb Melilla, tant en l'aspecte mercantil com en el militar.

Per la atenció de transport terrestre comptem les companyies ferroviàries amb els seus materials.

La Companyia de Madrid a Saragossa i Alacant no té material nou i això hi ha que suplir amb l'instal·lació de trens suplementaris, i, com no's pot disposar de medis convius, han de fer molts viatges els que tinguem.

Les derivacions de la vaga anglesa son moltes i revesteixen especial varietat: les caixes, els contractes, els preus de diversos articles, etc., etc., estan sotmesos a la direcció del país dels carbeniferos britànics.

Amb arreglo al preu del carbó hi ha indústries que tenen fet el seu pressupost i altres compten com element principal dels seus càlculs amb aquestes circumstancies.

Com que la vaga altera'l preu del carbó tenen forçosament que alterar-se també coses dependents d'aquest últim detall.

Anglaterra sofrirà, com es natural, encara més intensament aquestes conseqüències de caràcter financer i se fan conimesos a data eventual sobre la en que podrà acabar la vaga.

Se concierne partides de carbó per les vuit primers dies que seguiu a la solució del conflicte, a preu més elevat que'l normal, com es lògic, i se realizen combinacions mercantils que alteraran l'anormalitat econòmica, resolta la vaga i tot.

Com que venen pocs telegrams d'Anglaterra, en realitat, no se sab a punt fixe gran cosa de lo que allí passa.

Lo de Melilla

Agressió.—Un mort i dos ferits

Melilla.—Al fer vigília a Benimír, uns moros han fet una descàrrega, resultant mort un sargent, anomenat Joan González, i ferits dos soldats.

Els moros han lligat el cadavre, però encara, però l'oportuna arribada de tropes ho ha impedit, dispersant als agressors.

Noves diverses de Melilla

Melilla.—S'acometia la transportació. Desde'l Mont Mauro s'observa que nombroses famílies tornen als pobles que abandonaren amb motiu dels passats combats. Més de mil persones s'han instal·lats novament en els pobles de Lázaro i Sanmar, lo qual és símptoma de pau.

Un moro assegura que'l Mizan va estar ahir a la vora del Quert, mirant amb els seus binocs nostres posicions.

Assigura també que'l rebel se mostra rezelós i desconfiat, tement a cada instant ser víctima d'una traïció. Ningú sab cert d'ora, perquè de mit's s'avança per saber que's moros d'un poblat anomenat de Benibutarg obsequien deu mil duros del seu cap per portarlo a la plassa.

Seguixen per bon camí les gestions per el canvi de la noia captiva i el seu germà, als quals s'han enviat robes.

Els més presitiosos caids de Quechana han complementat al capità general i han conferenciat amb el general Jordana.

En l'agressió d'hir, a més del sargent Joan Fernández, va resultar mort el soldat Benigno Balazas, ambdós del regiment de Melilla.

CONGRES

Sessió del dia 7

S'obre la sessió a les quatre menys quart, baix la presidència del comte de Romanones.

En el banc blau hi ha'l ministre de Governació i Marina. S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Preges y preguntes.

El senyor SORIANO's planté de que portem uns dies ocupant tota l'atenció del Parlament en debats de mala finalitat.

Dedica frases sentides de pesam al ministre de la Guerra per la desgracia que l'aflixia en aquests moments amb motiu de la mort del seu fill i demana una nota dels gasos diaris que ocasiona lo que anomena inútil guerra de l'Àfrica, que suposa grans perjudicis per al país.

Després dirigint-se al ministre de Marina, li diu que fins an ell i altres diputats de la minoria republicana arriben queixos freqüents de l'arbitrariedad amb que's procedeix a l'Armada respecte a la concessió de creus y ascensos.

Afirma que hi ha queixes en els ministres de Guerra i Marina i aconsella a tots dos ministres que s'hi fixin.

Cita alguns casos d'anomalies en ascensos, entre ells els de contra-almiralls Gómez y Barrera. Aquest tenia'l número 1 de l'escala i no obstant se va ascendir el dia abans al senyor Gómez, qui al dia següent va passar a la reserva, deixant la vacant per al senyor Barrera.

Aquestes injustícies, diu, son perilloses i poden causar grans danys a la disciplina.

Adverteix que particularment està disposat a donar cert detall al ministre, però que's fassi càrrec de les queixes dels interessats.

Demana'l expedient personal d'alguns oficials d'infanteria de Marina.

S'ocupa de les repetides averies del creuer "Reina Regente", afirmant que no reuix condicions per a navegar i que sembla que com el seu homonim està destinat a sucumbir en una catàstrofe.

Volia ocupar-se de lo del "Numancia" però ho passa fins que estigué present el quete del Govern.

Per mateix motiu aplaça tractar de lo de Canaries.

Censura al governador de Mallorca per prohibir la representació d'unes òperes de caràcter que's toleren a tot arreu.

Després censura que s'hagi donat possessió en l'Ajuntament de València a un regidor carlí que no es veu de la localitat.

Diu que això no's pot fer, a no ser que algun esperit que vestís uniforme militar que tots els dies posa en ridícul al governador civil, ficés en tot, ho hagi ordenat així.

El ministre de MARINA li contesta i diu que l'assens del general Gómez és legal, perquè la llei d'ascensos en el generalat sols prescriu que's trobin en el primer terç de l'escala.

Les recompenses les otorga la Junta de recompenses de l'Armada i aquesta entitat se regeix per un reglament que determina les seves funcions.

Respecte del "Reina Regente" diu que lo únic que té es alguna deficiencia en els paquets de municions, que han que a certes temperatures s'escalfi una mica la pólvora.

El senyor SORIANO rectifica insistint en que'l "Reina Regente" és molt deficient.

Nega que hagi censurat l'assens del general Gómez. Lo que ha censurat és que al dia següent d'ascendit passés a la reserva. Això és mal vist a l'Armada i pot donar lloc a certes mides per part dels marins.

El PRESIDENT, tocant la campaneta: Sa senyoria amb aquestes paraules oïen a la Armada.

El senyor SORIANO: Me referia a mides de protesta, en el sentit parlamentari.

El ministre de MARINA: Què mal entenent està S. S.?

El senyor SORIANO: Estic més ben enterat que S. S., perquè S. S. no sent lo que's diu després dels ministres.

Insisteix en que hi ha descontentos pel fet de que per haver passat quatre dies en aquest barco de paper que's diu la "Gaceta" hagi passat el general Gómez a cobrar el sou de contra-almirall de la reserva.

El general PÉDRAZ rectifica també, insistint en les seves anteriors manifestacions.

Affirma que en el "Reina Regente" el pèril està solament en els paquets de municions, però no que hi porta munys dotats, però evitar el pèril. Admetent aquest detall se pot subvenir.

El senyor SANJURJO fa seves les censures del senyor SORIANO al ministre de Marina per l'assens dels senyors Barrera y Gómez.

Creu que l'assens d'aquest últim se feu per que passés a la reserva amb un gran mèrit, postergant-lo al senyor Barrera.

Demana l'expedient d'ambdós i el real decret que publica la "Gaceta".

Comenta'l funcionament de la Junta de propostes i diu que en aquestes s'hi noten algunes anomalies.

El ministre de MARINA insisteix en lo que ha dit abans.

El ministre de la GOVERNACIÓ diu que el regidor de València senyor López és veí d'aquella capital i que'l càrrec de motge d'un poblat renuncià dretre'l terme legal.

Afirma que en tot s'ha ajustat a la llei.

Defensa al governador de les Balears, afirmant que complí son deure.

El senyor SORIANO rectifica.

El senyor PERIS MENCHETA s'ocupa de la vaga carbonifera d'Anglaterra.

Afirma que els governadors no han dit la veritat al Govern respecte al conflicte que s'aprova a Espanya per falta de carbó.

Demana al Govern que adopti mides radicals per que'l carbó de nostra producció no's porti a l'extranger, puig preveu un seriós conflicte.

El senyor CANALEJAS diu que estima de molt interès del preg del senyor Peris Mencheta.

Afirma que les autoritats de provincies han fet tot lo possible per tenir al corrent al Govern, amb tota classe de dats, sobre la producció de carbó.

Declara que s'han adoptat mides y que se'n adoptaran d'altres.

Repeteix lo que ha dit aquest matí als periodistes sobre aquest assumpte.

Diu que'l Govern està disposat a adoptar molt enérgiques disposicions per assegurar la provisió de carbó en tots els serveis públics, industrials y de l'Estat.

Dono a entendre que si s'arribés a mantenir la vaga d'Anglaterra molts dies se prohibiria la sortida de carbó d'Espanya.

El senyor PERIS MENCHETA, diu: He dirigit aquest preg per entendre que tenim mon deure cridar l'atenció del Govern, però vull que consti que jo al fer lo no he tingut cap mira personal ni he complert encàrrec de cap empresa minera.

Aplaudix les declaracions del senyor Canalejas i espera que'l Govern procedirà amb tota energia per evitar la falta de carbó.

Rectifiquen breument els senyors Canalejas y Peris Mencheta.

El senyor MAESTRE indica que podria suposar-se que vingus carbó d'altres nacions per a completar el déficit que tenim per a cubrir el capu del consum a Espanya.

Demana que s'adoptin mides de policia en les zones mineres per impedir el contraband d'elements pertorbadors sobre les mines espanyoles.

El senyor CANALEJAS posa de relleu la importancia del problema i insisteix a que se tracti amb el degut deteniment aquesta qüestió y altres que interessin molt al país.

Planteja la qüestió de la nacionalització del carbó y aboga pel desenvollop de l'industria per assegurar una producció suficient al consum de tota la nació.

Parla dels transports i diu que es qüestió també que s'ha de resoldre.

Rectifiquen els senyors Maestre y Canalejas.

El senyor MONTES SIERRA intervé breument. Insisteix en que deuen adoptar-se mides per assegurar la producció nacional i diu que aquesta se favoriscia amb la modificació de l'aranzel.

El senyor CANALEJAS li contesta.

El senyor ALAS PUMARINO intervé també estenent-se en consideracions sobre la riquesa hullaera d'Espanya.

Diu que'l Govern deu adoptar mides per impedir que l'avaria d'alguns dongui lloc a cecses desagradables.

El senyor CANALEJAS declara que quan desaparegui l'actual preocupació abordarà resoltament la qüestió per assegurar la producció de carbó per al consum nacional.

Rectifiquen els senyors Alas Pumariño y Canalejas.

El senyor IGLESIAS (Dalmau) demana que se porti a la Cambra'l expedient relatiu a les càtedres de Pedagogia de Girona y Soria.

El senyor SANTA CRUZ s'ocupa de les recompenses concedides per la campanya de Melilla.

Se reanua'l debat en l'interpel·lació que formulà senyor González Besada sobre la política econòmica del Govern.

El senyor RODES consuma el segon torn en l'interpel·lació.

Diu que'l pressupost del corrent any se liquidarà amb 120 milions de pessetes de déficit y que això's deu al dinar que gastem en la guerra del Rif.

Considera que la situació és insostenible i diu que'l Parlament ignora tot quan se relaciona amb la guerra.

El senyor CANALEJAS diu que no se oportu parlar d'aquest assumpte estant pendents les negociacions amb França.

El senyor RODES s'extranya de la contestació del quete del Govern.

El senyor CANALEJAS diu al senyor Rodes que si vol parlar de la qüestió del Marroc pot explicar una interpel·lació que el acceptaria.

El senyor RODES: Les preguntes que he fet a S. S. són les mateixes que dirigí el senyor Maura al senyor Maura quan aquest ocupava el banc blau. (Rumors)

Segueix el senyor Rodes analitzant la política del Rif i llegix paraules pronunciades pel senyor Maura el juliol de 1910, dient que els conservadors havien conseguit tot l'objectiu que's proposaven a l'Àfrica; y afegeix:

Vosaltres ben fet més. Conviendria saber si el senyor Maura sosté ses paraules.

Diu que la dominació militar al Rif no és efectiva.

Elogia a l'exèrcit i recorda els successos de Casablanca, dient que les baixes que sofrien els francesos foren insignificants. Després diu:

Però què hem anat al Rif? El Rif és una terra pobre.

El senyor PERIS MENCHETA: Hi ha molt dolent, però no tot és igual.

El senyor RODES: El Rif no val la pena del sacrifici que costa.

Els soldats van allà sense fe, convençuts de que allà no es sa patria.

El Govern, a l'enviar soldats, adopta les mateixes precaucions que al començament de la campanya.

Posa de relleu la desconfiança que la campanya infundex entre les tenedors de paper de l'Estat i diu que l'industria i el comerç en res s'apropien ni res poden esperar de l'Àfrica.

Considerem que nostra acció militar es superior a nostres forces.

Amib la guerra, diu, caminem a la decadencia. M'oposaré en aquesta campanya. Portem gastats 250 milions de pessetes al Rif i sols tenim ocupació militar.

Pregunta quan acabarà la guerra.

Creu que l'indiferencia del país se transformà en protesta quan se carregu al contribuent i quan amb la llei de servei obligatori s'escapin els episcops grossos per no servir a les files. (Bà en els republicans)

El senyor CANALEJAS li contesta, dient: És impossible contestar a moltes coses que ha plantejat el senyor Rodes. La reserva diplomàtica segella nostres llavis.

Recorda l'èxit obtingut en les negociacions amb el Mokri i els avenços que han realitzat al Rif les tropes sense derramar sang.

Protesta de que's vulgui fer responsable de vides y milions empleats en el Rif al Govern, desabament les necessitats del país.

Els senyors SALVATELLA y SORIANO pronuncien frases que provoquen protestes de la majoria.

El senyor CANALEJAS segueix protestant de que s'amenassi amb una campanya si continuà la guerra, i diu:

"Protema que abandonem nostres drets al Marroc y a sa defensa? Si la concienca del país fos tal m'ompliria de vergonya y de decepció. (Protestes dels republicans. Contraprotestes de la majoria.)

Espanya no pensa així. Rendimnos davant la realitat.

Els senyors SORIANO y ALBORNOZ interrompen.

El PRESIDENT els crida a l'orde per donar verga.

El senyor CANALEJAS: Aquest Govern

no ha fomentat la guerra, però no deuen desoludarnos, perquè si no haguéssim desenvolupat nostra acció, haurien penetrat a Melilla. Si

ESPECTACLES

Teatre Circo Barcelonès

GRAN CINEMATOGRAF
Avui, divendres, sessions completes de quatre a set tardes i de després de nou a dotze nit, 20 pel·lícules, 20 de rigorosa estratègia, figurant, entre elles, les de gran èxit.
Hermosa pel·lícula d'actualitat.
ROMERIA A SAN MEDI
LA DANZA VAMPIRESCA
EL ÚLTIMO CENTIMO

LA RAFAGA
MAX ENAMORADO DE LA TINTORERA
INCONVENIENTES DE CUARTA PAGINA
PREUS ECONÓMICS
Pel·lícula sense entrada, 1 pesseta butaca de preferència, 0,50 entrada a platja, 0,25 primer pis, 0,15 segon pis, 0,10.

TEATRE ROMEA

Compania còmic-dramàtica de l'eminent primer actor

RICARD CALVO
primera actriu

RAFAELA ABADIA

Avui, divendres, nit, a un quart de deu, desena representació de la grandiosa tragèdia en cinc actes, de l'insigne E. Rosstand.

Cyrano de Bergerac

ÈXIT COLOSSAL

Nou triomf del Ricard Calvo, que fa una magnífica creació en el paper de hi ha tagonista. — Demà, benefici del taquígraf d'aquest teatre. «Cyrano de Bergerac» Diu-menge, tarde, el drama en tres actes, «Garcia del Castañer» i la comèdia en tres actes, «De mala raza»; nit, darrera representació de «Cyrano de Bergerac».

DIMARS, DIA 12
Benefici del notable primer actor còmic

Joaquim Pacheco

«Amo i criado» y «Amor a oscuras»

Se despatxa a comptaduria.

Teatre Tivoli

Avui, divendres, funció, pera donar lloc al ensaig general de «El príncipe casto». — Nit, a un quart de deu, Butaca, 2 ptes; entrada, 50 cèntims. Primer: Èxit creixent (2 actes). «Anita la risueña». — Segon: Estrena a Barcelona de la sarsuela còmica en un acte, dividit en sis quadros, lletra dels senyors Arniches-G. Alvarca y música del mestre Quinto Valverde.

El príncipe casto

d'èxit colossal al teatre Apolo de Madrid. Presentació esplèndida en decorat y trajes. Tots els dies «Anita la risueña» y «El príncipe casto» Se despatxa a comptaduria.

Teatre Novetats

Tournée de despedida

Rosario Pino

Divendres, quarta y darrera funció blanca d'abonament a gran moda, a un quart de deu, escullíu programa. Primer: La comèdia en tres actes y en prosa de don Miquel Ramos Carrión: **EL NOVENO MANDAMIENTO** Segon.

A la luz de la luna

per Rosario Pino. Se despatxa a Comptaduria.

Els trajes y sombreros de la eminent actriu Rosario Pino, son models de les cases Paquine Doucet y de Maria Antonie de Madrid.

Teatre Apolo

Avui, divendres, no hi ha funció pera donar lloc

al ensaig general del interessant drama de gran actualitat en cinc actes y deu quadros.

La niña secuestrada

escrit en presencia de les informacions de la premsa diària, per un notable periodista d'aquesta capital.

AVIS Aquesta empresa crida l'atenció del public, que no's deixi enganyar per altre empresa que anuncia un drama amb títol paregut, que ha sigut escrit, ensaig y estrenat en quatre dies.

Ja ha passat l'època dels miracles!

Teatre de Catalunya

(ELDORADO)

Sindicat d'autors dramàtics catalans

Avui, divendres, a les nou, Tinent que retirar el decorat a l'objecte de mnar el de «L'estiu de Sant Martí», tindrà lloc la

Darrera representació del nou poema de grandios èxit

Flors de Cingle

y el nou sainet, den Santiago Rusiñol.

El pintor de miracles

Segueix obert, a comptaduria, un

Abonament a 12 dissabtes d'estrena

que comensaran demà, dissabte, amb la de l'idi en tres actes, de l'Apel·les Mestres.

L'estiu de Sant Martí

Se despatxa a Comptaduria.

Diu-menge, tarde y nit, segona y tercera representació de «L'estiu de Sant Martí».

LA BOHEMIA MODERISTA

Ronda Sant Antoni y Casanovas 325.

Demà, dissabte, 9 de març, a les onze de la nit, tindrà lloc un

GRAN BALL DE DISPRESSOS

títol de la

MI-CARÈME

Gran concurs de trajes

amb valiosos premis, obsequiant al entrar a tota la concurrència amb un artístic frasc del ric Licor Mi Carème. Amb aquest ball que clausurarem els de dispressos haurà la banda orquestra aumentada y la il·luminació extraordinària.

FRONTÓ COMTAL

Rejos: Urrutia, Carreras. — Blaus: Casall, Goo-naga. — Preu 1,25. — A les quatre.

LA RABASSADA

Atraccions Americanes

Scenic Railway, Water Chute, Bowling

Alcayde, Cake-Walk, Casa encantada, Pa-lau de cristall, Palau de la rialla, Pas-seigs, etc.

Entrada, 0,50 ptes.

amb dret a escullir una atracció.

Entrada, 0,25 ptes.

sense dret a escullir atracció.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Diu-menge, quatre tarde: IV CONCERT DE QUARESMA.

ORQUESTRA SIMFÓNICA DE BARCELONA

ORFEO CATALÀ

Directió: J. LAMOTE DE GRIGNON

BACH: Concert Brandenburgués.

BRAMHS, Tercera Simfonia. — WAGNER, Parsifal

escena de la consagració del Graal

Localitats: Magatzem de Música Casa Dotesio, 1 y 3. Portal de l'Angel. — Con-dicions especials pera'ls socis de l'Orfeo Català.

Gran Edén Concert

Asalto, 12

Tots els dies, tarde, a dos quarts de quatre, nit, a dos quarts de deu, Grans espectacles en els que prenen part 32 artistes.

Entrada lliure. Butaques gratis. Foyer reservat.

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - 3, GINJOL, 3

Avui, nit, a dos quarts de deu Gran concert.

«Bonita noche de bodas», per les TUDÉLINAS.

Èxit, ovació, deliri, ROSITA GUILLOT. — Èxit de Mile. LUCETTE YANE, chanteuse a voix et transformations. LOS MINGORANCES, celebre parella de ball de fama mundial.

ALÓZAR ESPAÑOL - 7, UNIO, 7

Totes les tarde, a les tres: Gran troupe de Varietés.

Totes les nits, a les deu

La 2ª Revue de l'Alcazar

(Grandios èxit)

Cinematògrafs

SALA MERCE - Cine y Grates

GRAN CINEMATOGRAF

Es el programa més variat, interessant y de broma de Barcelona, Avui, tres estrenes de veritable interès. Cada dia pel·lícules noves y interessants. Programa sens rival a Barcelona. Grans novetats.

Avui, sessió especial per nens y nenes amb un programa esplèndid.

Gran èxit de les cintes «Por defender su honor», «El perro fiel», «Amor maternal», «Bofetades y palos», «La cara del lobo marino» y altres.

Gran estrena de palpitant actualitat:

«Fiesta militar en Toledo en honor de los oficiales muertos en Melilla».

Grates. Espectacles originals y sorprendents a les grates, nomenades el palau de la rialla.

Ideal Cine

Corts, 603 y 607, entre Passeig de Gracia y Rambla de Catalunya.

DIA DE MODA

Hermoses estrenes.

POR AMOR

Inconvenientes de cuarta página

TRIPOLI PINTORESCO

EL RETRATO DE SU MADRE

LECCION DE HIPNOTISMO

y altres d'èxit veritat.

Demà, tarde, de sis a vuit, tercer DIS-SABTE BLANC.

DIVERSIONS PARTICULARS

MONDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts després de 3,50 Els divendres, bouillabaisse. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Botlletí comercial

7 de març de 1912

Moviment de Borsa

Deputat al poc negoci que hi ha en els Centres reguladors París, Londres, Madrid, els nostres valors quasi no fan moviment.

A París tanca l'Exterior Espanyol a 95,60; els Nords a 442; els Alacants a 435; els Andalusos a 290, y els Plats a 442.

BORSA DE MADRID

Interior comptat..... 84,85

— 11 de mes..... 84,87

Amortizable 5 per 100..... 101,60

— 4 per 100..... 101,60

Banc d'Espanya (accions)..... 449,10

Accions Tabacalera..... 278,00

Ria de la Plata..... 48,00

Sociera preferent..... 17,50

— ordinaries..... 17,50

— obligacions..... 27,18

Liures..... 27,18

BORSA DE BARCELONA

Cotització oficial

Londres, 90 dies vista..... 26,78

— xec..... 27,24

París, xec..... 7,85

Madrid y plasseis banca, a 8 d.v..... 0,30

Efectes públics espanyols

Deute Inter. 11 de mes (abril)..... 84,875

— 11 de mes..... 84,85

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

— 11 de mes..... 84,875

Obligacions comptat

Oper. Diner Paper

Nord d'Esp., prior. Barcelona..... 82,35

— Lleida, Rem. Tar..... 78,50

— Vilalba a Segovia..... 96,00

— esp. Alm. Val. Tar..... 96,00

— Ocas a Fr., al. lita..... 95,50

— Mines Sant Joan Abades..... 81,25

— Tarragona a Barc. y Franca..... 82,25

— Madrid, Sarag. Alie, serie A..... 100,50

— B..... 103,25

— C..... 95,75

— D..... 96,00

— Madrid a Barcelona, directes..... 82,35

— Reus a Roda..... 57,50

— Alm. Val. y Tarrag., no adhor..... 62,00

— adhor..... 70,00

— Mad. Zam. Or. Vigo, em. 1883..... 45,25

— serie G y H..... 79,00

— Asturias, Gal. y León, 1ª serie..... 79,00

— 2ª hipo..... 104,50

— Valladolid a Med. de Riosoco..... 104,50

— Madrid, Cácer. Port, serie 1ª..... 104,50

— 2ª..... 95,75

— 3ª..... 95,75

— tots els cent. Inapars..... 95,75

— Base-Astoria, 1ª hipo..... 104,50

— 2ª..... 104,50

— Cariferna a Saragossa..... 94,50

— Olot a Girona..... 94,50

— Compania General Transvies..... 97,00

— An. Tr. Bar. Eas. G..... 101,50

— Barc. Elec. Juliol..... 101,50

— (abril)..... 94,25

— Compania Transatlantica..... 95,00

— Canal d'Urgell..... 80,50

— Soc. Gen. Aigües Barc. Juliol..... 77,00

— (abril)..... 94,25

— Comp. Gen. Tab. de Filipines..... 101,00

— General Sucreira d'Espanya..... 101,00

— Comp. Asfaltos Astand..... 94,00

— preferents..... 94,00

— Port de Barcelona, em. 1905..... 104,50

— 1905..... 104,50

— Circul. 1905..... 105,50

— 1910..... 101,00

— 1911..... 101,00

— 1912..... 105,75

— Port de Tarragona..... 101,00

— Bonos pref.—Comp. reg. Ebra..... 92,00

— Foment Obres y Construc..... 95,00

— Comp. Cotes y Automobils..... 95,00

— Siemens Schuckert, Ind. El..... 95,75

— Societat Valenciana Elec..... 101,75

— Navegació y Industria..... 93,00

— Societat Carbonos de Berga..... 95,75

Accions fi de mes

Oper. Cada acció ptes.

F. C. Nord d'Espanya..... 478,75

— Madrid a Sarag. y Alac..... 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

— 470,25

Plassa de Barcelona

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Roca.

Dia 7 de març